

บทที่ ๒

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากยังไม่มีผู้ใดทำการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง ต่อการให้การบ้านของนักเรียนในระดับประถมศึกษาโดยตรง แต่มีนักการศึกษาหลายท่านให้ความสนใจเขียนบทความเกี่ยวกับการบ้าน ซึ่งส่วนมากเป็นการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวจากประสบการณ์ โดยนำหลักจิตวิทยาเข้ามาประกอบ นอกจากนั้นก็มียานวิจัยเกี่ยวกับการทำการบ้านของนักเรียนโดยทางอ้อม ดังนี้

เยียร์ (Yeary) ได้สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญและนโยบาย ในเรื่องการบ้านของนักเรียนว่า ได้มีข้อโต้เถียงเกี่ยวกับการบ้านในวงการศึกษามานานแล้ว ดัง เช่นหนังสือ The American School Board Journal สอบถามผู้ที่เป็นผู้บริหารและกรรมการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับหัวข้อเรื่อง "ควรให้การบ้านหรือไม่" ปรากฏว่า ๖๓ % แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบ้านว่า นโยบายการให้การบ้านควรยืดหยุ่น กรรมการบริหารโรงเรียนมีหน้าที่เพียงกระตุ้นครูให้การบ้านเท่านั้น แต่ครูควรมีสิทธิที่จะตัดสินใจด้วยตนเองว่า จะให้การบ้านมากน้อยเพียงใด ๑๘ % พอใจที่จะให้มีการบ้าน ๔ คืนต่อสัปดาห์ ๘ % ต้องการให้มีการบ้าน และครูเป็นผู้กำหนดปริมาณงานที่จะให้ ๑๑ % ไม่เห็นประโยชน์ของการบ้านทั้งต่อครูและนักเรียน นอกจากนั้นเมื่อมีการสัมภาษณ์ครู คำตอบส่วนมากก็คือ เห็นด้วยกับการที่จะให้ครูตัดสินใจเรื่องการให้การบ้านเอง ความคิดเห็นของครูรองลงมาก็คือ เท่าที่ปฏิบัติมา มักจะให้การบ้านวันธรรมดามากกว่าวันสุดสัปดาห์ และวันหยุด แม้จะทราบว่าผู้ปกครองส่วนมากต้องการให้ครูให้การบ้านมาก ๆ ในวันสุดสัปดาห์ และวันหยุด.

บทความใน New York Times ฉบับที่ ๔ พฤษภาคม ๑๙๗๘ รายงานว่าครูในเมืองนิวยอร์ก (New York) มีความเห็นว่าการให้การบ้านมาก ๆ ทำให้งานของนักเรียนมีคุณภาพต่ำ ครูในโรงเรียนสลับบอกว่า อยากจะให้การบ้านมากกว่านี้ แต่ถ้าทำเช่นนั้นก็คาดได้ว่าเด็กจะไม่สามารถทำการบ้านได้เลย

มัลลี (Mulry) แห่งมหาวิทยาลัยพิตสเบิร์ก (Pittsburgh) แสดงความคิดเห็นว่าการที่จะหาหลักฐานมาสนับสนุนหรือคัดค้านนโยบายการให้การบ้านว่าจะให้การบ้านแบบบังคับหรือให้ทำการบ้านตามความสมัครใจนั้นมีเพียงเล็กน้อย ซึ่งส่วนมากเป็นการเขียนบทความจากความคิดเห็นส่วนตัว

NAEP (National Assessment of Educational Progress) สอบถามเด็กอายุ ๑๗ ปี จำนวน ๑๐,๐๐๐ คน เกี่ยวกับกิจกรรมหลังเลิกเรียน เพื่อหาความสัมพันธ์กับผลการทดสอบทางคณิตศาสตร์ของเด็กเหล่านี้ ปรากฏว่านักเรียนที่ใช้เวลาทำการบ้านมากที่สุด และดูโทรทัศน์น้อยที่สุด ทำคะแนนได้ดีที่สุด ดังจะเห็นได้จากนักเรียนที่ตอบคำถามจากข้อทดสอบได้ถูก ๘๐ % เป็นนักเรียนที่ดูโทรทัศน์น้อยกว่า ๑ ชั่วโมง ในแต่ละคืน และทำการบ้านมากกว่า ๑ ชั่วโมงใน ๑ สัปดาห์ ส่วนนักเรียนที่บอกว่าไม่มีการบ้านเลยนั้น ทำคะแนนได้ต่ำ ซึ่งตอบถูกประมาณ ๕๐-๕๕ % เท่านั้น^๑

นอกจากนั้น มีผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้การบ้าน มีส่วนทำให้เด็กเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ฟิลลิปและแดเนียล (Philips and Daniel) ได้ให้คำแนะนำในการให้การบ้านไว้ดังนี้

๑. ควรจะให้การบ้านเป็นประจำ ไม่ใช่ให้บางครั้งบางคราว การที่ไม่ให้การบ้านเป็นประจำนั้น ทำให้เด็กเรียนไม่ให้ความสำคัญต่อการทำงาน และการส่งงานตามกำหนดเวลา นอกจากนั้นการให้การบ้านอย่างไม่สม่ำเสมอ จะทำให้ผู้ปกครองไม่สามารถทราบได้เลยว่า ลูกมีการบ้าน ดังนั้นผู้ปกครองจะไม่มีโอกาสช่วยเหลือ และกำหนดการทำงานที่บ้านของลูกได้

๒. ในเรื่องเกี่ยวกับจำนวนและความยากง่ายของการให้การบ้านนักเรียน ควรจะเหมาะสมกับความแตกต่างของแต่ละบุคคล วัตถุประสงค์ของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของครู สำหรับนักเรียนที่เรียนเก่ง ควรจะให้การบ้านประเภทศึกษาเกี่ยวกับสารานุกรม แล้วนำมาสนทนาในห้องเรียนสำหรับเด็กที่เรียนช้า ควรจะให้การบ้านประเภทที่เป็นการฝึกฝน และเพิ่มพูนเนื้อหาความรู้ในบทเรียน

^๑Elizabeth E. Yeary, "What About Homework," Today's Education

๓. การให้การบ้านที่ดีนั้น ควรจะให้การบ้านประเภทที่ส่งเสริมสัมพันธ์ภาพที่ีระหว่างบ้านกับโรงเรียน กล่าวคือเป็นการบ้านที่นักเรียนสามารถทำงานให้เสร็จเรียบร้อยด้วยตนเองได้ รู้จักแบ่งเวลาในกรทำงาน เมื่อได้รับการบ้านมาก ๆ ด้วยตนเอง และรู้จักรับผิดชอบอีกด้วย

๔. ไม่ควรให้การบ้านที่เป็นงานซับซ้อน ครูไม่ควรให้การบ้านที่เป็นการยึดเหียดแก่นักเรียน เพราะนักเรียนจะทำการบ้านโดยไม่เข้าใจในสิ่งที่ตนทำ นักเรียนที่เก่งอาจจะไม่ยุ่งยาก แต่สำหรับเด็กเรียนช้าจะส่งผลเสียอย่างมาก ดังนั้นการบ้านจึงควรเป็นงานที่จะช่วยให้นักเรียนทุกคนประสบความสำเร็จในการทำงาน^๑

อย่างไรก็ตาม ครูก็ยังแสดงความเป็นห่วงเมื่อนึกถึงบทบาทของผู้ปกครอง ถึงแม้ว่าทางโรงเรียนจะได้พยายามกำหนดขอบเขตความช่วยเหลือของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน โดยขอร้องผู้ปกครองไม่ให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนในบางเรื่อง และแม้ว่าครูไม่มีอำนาจโดยตรงที่จะควบคุมผู้ปกครอง แต่ครูก็ได้พยายามแนะนำให้นักเรียนทำการบ้านอย่างอิสระ และทำการบ้านด้วยความสามารถของตนเอง มิใช่ลอกการบ้านจากเพื่อนที่โรงเรียน^๒ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าความเข้าใจในบทบาทของครูและผู้ปกครอง ต่อความช่วยเหลือเกี่ยวกับการทำการบ้านของนักเรียน เป็นเรื่องสำคัญ ดังจะกล่าวถึงดังนี้

บทบาทของครู ครูจะต้องคำนึงถึงบทบาทของตนเองในการให้การบ้าน ตามความต้องการของนักเรียน ว่าการบ้านคืองานที่พัฒนาความสามารถ ความคิด ความรับผิดชอบ ของนักเรียน ด้วยความสมัครใจ สำหรับงานที่ยากหรืองานใหม่ ควรจะเก็บไว้สอนในห้องเรียน การบ้านควรจะ

^๑E. Lakin Philips and Daniel N. Wiener, Discipline, Achievement, And Mental, Health, 2d. ed. (Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, Inc., 1972), pp. 55-57.

^๒Robert Dreeben, "The Contribution of Schooling to the Learning of Norms," in The School in Society, (New York : Macmillan Publishing Co. Inc., 1973), pp. 68-69.

เป็นงานที่สืบเนื่องมาจากงานในห้องเรียน ที่จะให้นักเรียนมีโอกาสรวบรวม และประยุกต์สิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ครูจะต้องอธิบายให้นักเรียนเข้าใจวิธีทำการบ้าน และหาวิธีกระตุ้น ชักชวนให้นักเรียนสนใจและต้องการทำการบ้านด้วยตนเอง สิ่งสำคัญที่ครูควรคำนึงถึงอีกประการหนึ่งคือ การที่ครูกับนักเรียนมีโอกาสปรึกษาและร่วมมือกันวางแผน เกี่ยวกับการบ้านว่านักเรียนสามารถแบ่งเวลาในการทำการบ้าน และงานที่ได้รับมอบหมายทางบ้านหรือไม่ เพราะการที่นักเรียนจะต้องรับภาระหนักทั้งการบ้านที่ยาก และมากเกินไป ในขณะที่ต้องช่วยผู้ปกครองทำงานบ้านด้วย จะทำให้นักเรียนเกิดความท้อแท้ที่จะทำการบ้านให้ถูกต้องสมบูรณ์ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ครูจะต้องศึกษาลักษณะของผู้ปกครอง สภาพบ้านและความเป็นอยู่ในครอบครัวของนักเรียน ซึ่งมีอิทธิพลอย่างยิ่งในการทำการบ้านของนักเรียน เมื่อมีปัญหาหรือความยุ่งยากเกิดขึ้น ครูอาจจะต้องไปเยี่ยมบ้านของนักเรียน เพื่อจะพูดคุยปัญหาการบ้านกับผู้ปกครอง พร้อมทั้งชี้แจงนโยบายการให้การบ้านและความคาดหวังของโรงเรียนด้วย

บทบาทของผู้ปกครอง ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบ้าน มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบในการบ้านของนักเรียน ผู้ปกครองที่ให้ความสนใจความก้าวหน้าในการเรียนที่โรงเรียนและที่บ้าน สอนให้นักเรียนตระหนักในคุณค่าของการศึกษา จะทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการบ้านและการศึกษา นอกจากนั้นผู้ปกครองควรจะหาสถานที่ที่นักเรียนจะสามารถทำงานโดยไม่ถูกรบกวน และควรจัดหาอุปกรณ์การทำงานที่จำเป็นให้แก่เด็กเรียนด้วย สิ่งสำคัญที่ควรปฏิบัติคือ ผู้ปกครองควรให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเมื่อจำเป็นเท่านั้น ไม่ควรจะทำการบ้านให้นักเรียนเองโดยเด็ดขาด หากผู้ปกครองเข้าใจบทบาทของตนเอง และให้ความร่วมมือกับครูในนโยบายการบ้าน ก็จะทำให้เกิดผลดีกับนักเรียนอย่างมาก^๑

^๑Faculty of Education Library, "Improving Homework : Suggestions for teachers and parents," NEA Research Bulletin 36 (February 1958), pp. 30-31.

แม้จะไม่มีผลสรุปจากการวิจัยที่จะให้เป็นหลักยึดถือ ในการให้การบ้านเป็นประจำ แต่จากการสังเกตปรากฏว่า คนส่วนมากเห็นคุณค่าของการเรียนในชั้นเรียนพอ ๆ กับการเรียนที่บ้าน สิ่งที่เป็นข้อจำกัดในการวิจัยเรื่องการบ้าน คือวิธีการวิจัยที่ไม่สมบูรณ์ เพราะมีความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน สภาพความเป็นอยู่ที่บ้านและมีตัวแปรเกี่ยวกับชนิดและลักษณะของการบ้านประกอบด้วย^๑

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมถวิล วิเศษสมบัติ ได้ศึกษาปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของ ๕ โรงเรียน ในจังหวัดพระนคร ในปี พ.ศ.๒๕๐๖ เพื่อศึกษาสาเหตุที่ทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายการทำ การบ้านส่งครู สรุปได้ดังนี้

๑. บ้าน ผู้ปกครองไม่สนใจ ไม่เอาใจใส่ ไม่ให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการทำ การบ้าน และขณะที่ทำการบ้านมีสิ่งรบกวน
๒. โรงเรียน ห้องเรียนมีสภาพที่ไม่ถูกสุขลักษณะ เช่น แสงสว่างไม่เพียงพอ มีเสียงรบกวน ห้องเรียนคับแคบ
๓. ครู วิธีการสอนของครูไม่สู้จะถูกต้อง เช่นพูดมาก สอนนอกเรื่อง ครูไม่เป็นกันเองกับนักเรียน
๔. นักเรียน สุขภาพของนักเรียนไม่ดี เช่นปวดศีรษะ และเป็นหวัดเสมอ^๒

^๑Ruth Strang, Guided Study and Homework, Second Reprint (Washington 6, D.C. : National Education Association, 1960), p. 29.

^๒สมถวิล วิเศษสมบัติ "สาเหตุของการไม่ทำการบ้านส่งครู ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๐๖), หน้า ๔๒.

พ.ศ. ๒๕๐๗ นवलศรี เจลิมรัตน์ ทำการวิจัย เรื่องสาเหตุของการไม่ทำการบ้านส่งครู ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แบบสอบถามนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของ ๕ โรงเรียน ในจังหวัดพระนคร สรุปผลออกมาคล้ายคลึงกับของสมถวิไล^{วิไลวงษ์}แทบทุกประการ และมีสาเหตุเพิ่มเติมดังนี้ เกี่ยวกับโรงเรียนคือโรงเรียนมีหนังสือให้นักเรียนค้นคว้าไม่เพียงพอ และส่วนที่เกี่ยวกับนักเรียนคือถูกเพื่อนล้อเลียน เนื่องจากร่างกายพิการ ถูกเพื่อนชักนำไปในทางที่ผิด และมีความเหลื่อมล้ำกันทางด้านฐานะ^๑

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพโดยทั่วไปของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ จากโรงเรียนทั่วประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางบ้านโดยทั่วไป สภาพเศรษฐกิจ และสังคม ของบิดามารดา เด็ก ตลอดจนศึกษาความเห็นของบิดามารดาในเรื่องต่าง ๆ ทั้งเกี่ยวกับเรื่องการศึกษากลุ่มตัวอย่าง ประชากร ซึ่งเป็นบิดามารดาของเด็กนักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๓ ในปีการศึกษา ๒๕๑๖ ของโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ๔๘๖ โรงเรียน จากโรงเรียนประถมศึกษาจำนวนโรงเรียนละ ๒ คน รวมบิดามารดาที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น ๑,๙๗๒ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ สรุปผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการบ้านพบว่า เด็กที่มีผู้ช่วยสอนการบ้านให้ร้อยละ ๕๒.๔ และเด็กที่ไม่มีผู้สอนการบ้านให้ร้อยละ ๔๗.๖ ในจำนวนร้อยละของเด็กที่มีผู้สอนให้ปรากฏว่า มีบิดามารดาเป็นผู้สอนร้อยละ ๒๘.๔ พี่เป็นผู้สอนร้อยละ ๒๐.๓ ญาติเป็นผู้สอนร้อยละ ๒.๔ เพื่อนและครูพิเศษเป็นผู้สอนมีอยู่เพียงเล็กน้อย เด็กในกรุงเทพมหานครมีผู้สอนการบ้านให้ร้อยละ ๖๖.๖ ซึ่งมากกว่าเด็กในภาคอื่น และเด็กในโรงเรียนราษฎร์มีผู้สอนการบ้านให้มากกว่าโรงเรียนประเภทอื่น เฉพาะเด็กที่มีผู้สอนการบ้านให้ได้รับการสอนในบางโอกาส ไม่สามารถระบุจำนวนวันได้มีมากที่สุด ที่ได้รับการสอน ๑-๔ วันต่อสัปดาห์ และ

004949

นवलศรี เจลิมรัตน์, "สาเหตุของการไม่ทำการบ้านส่งครูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๐๗) : ๗๔.

๕-๗ วันต่อสัปดาห์ มีน้อยลงตามลำดับในทุกภาค และทุกประเภทโรงเรียน^๑

พจน พัชระสุภา ได้ทำการวิจัยเพื่อรวบรวมสาเหตุของการไม่ทำการบ้าน ความคิดเห็น และความต้องการของนักเรียนในแต่ละระดับสติปัญญา เกี่ยวกับการบ้าน โดยใช้แบบสอบถามนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕, ๖ และ ๗ ของโรงเรียนกรมสามัญในเขตอำเภอเมืองตาก ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ซึ่งผลของการวิจัย พบว่า การไม่ทำการบ้านของนักเรียนมีสาเหตุเนื่องมาจากครูและนักเรียนโดยตรง เช่นการบ้านที่ครูให้ส่วนมากยาก เกินความสามารถของนักเรียนและมีมากวิชาในแต่ละวันกำหนดให้ส่งการบ้านภายใน ๑ วัน เป็นระยะเวลาที่สั้นไป ซึ่งนักเรียนทำการบ้านส่งไม่ทันตามกำหนด ครูไม่ได้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น เกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนต้องการทำ เป็นการบ้าน อีกประการหนึ่งนักเรียนใช้เวลาในการทำการบ้านน้อยไปในแต่ละวัน จึงทำการบ้านได้บ้างแต่ไม่เสร็จเรียบร้อย^๒

นอกจากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการทำการบ้านของนักเรียนแล้วนั้น ก็มีงานวิจัยในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ของอุษา พลาศรัย ซึ่งค้นคว้าหาสาเหตุต่าง ๆ และสำรวจทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อครูและการเรียน เพราะสิ่งเหล่านี้อาจเป็นอุปสรรคต่อการทำการบ้านของนักเรียนในชั้นประถมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สรุปผลการวิจัยเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

^๑สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, "รายงานสภาพโดยทั่วไปของบิดามารดา หรือผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓" รายงานการวิจัยประสิทธิภาพโรงเรียนประถมศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, ๒๕๑๔) : ๑๐.

^๒พจน พัทธระสุภา, "การไม่ทำการบ้านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในจังหวัดตาก" (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๖) : บทคัดย่อ.

๑. เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของนักเรียน นักเรียนส่วนมากอาศัยอยู่กับบิดามารดาซึ่งมีอาชีพรับราชการ มีฐานะปานกลาง และอยู่ในความอุปการะของบิดามารดา จึงให้ความสนใจต่อการเรียนของนักเรียนมาก ทำให้นักเรียนส่วนมากทำการบ้านเสร็จหมดทุกครั้งมากที่สุด

๒. เกี่ยวกับทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อครูและการบ้าน นักเรียนส่วนมากชอบครูที่มีความยุติธรรม ไม่ชอบครูที่ไม่เข้าใจนักเรียน นักเรียนชอบเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เพราะเรียนเข้าใจดี และได้คะแนนระดับดี ไม่ชอบเรียนศิลปะ เพราะการสอนของครูน่าเบื่อ และได้คะแนนระดับปานกลาง^๑

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ สุมาลี สังข์ศรี ได้วิจัยหาความสัมพันธ์ทางการเรียนกับสภาพแวดล้อมทางบ้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตศึกษา ๖ และสำรวจสภาพแวดล้อมทางบ้านโดยทั่วไป ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ตลอดจนเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีสภาพแวดล้อมทางบ้านแตกต่างกันด้วย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนในจังหวัดที่อยู่ในเขตการศึกษา ๖ จำนวน ๒๔๓ คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ต่างก็มีสภาพแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์ดี เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีสภาพแวดล้อมทางบ้านต่างกัน ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน และเมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับสภาพแวดล้อมทางบ้านปรากฏว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยเรื่องนี้คิดว่าน่าจะมีเหตุผลมาจาก

๑. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่มย่อย ๆ นั้น ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก เมื่อนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้ง ๒ กลุ่มมาเปรียบเทียบกัน จึงปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน

๒. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังอยู่ในวัยรุ่น อิทธิพลที่มีต่อเด็กวัยนี้ ไม่เพียงแต่บิดามารดา ผู้ปกครองเท่านั้น แต่เพื่อนจะมีอิทธิพลต่อเด็กวัยนี้มาก

^๑อุษา พลาศรีย, "สาเหตุของการไม่ทำการบ้านส่งครูของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๔) : ๔๐.

๓. แรงผลักดันที่เกิดขึ้นในตัวของเด็กเอง กล่าวคือเมื่อเด็กมีปัญหาทางครอบครัว เด็กอาจจะพยายามปิดบังหรือเอาชนะปมด้อยอันนี้ด้วยวิธีการต่าง ๆ^๑

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการที่นักเรียนจะมีพัฒนาการทางการเรียนได้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับครูทางโรงเรียนและผู้ปกครองที่บ้าน ถ้าครูให้การบ้านแก่นักเรียนไปอย่างถูกต้อง และผู้ปกครองมีความเข้าใจในบทบาทของตน ก็จะทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนสมตามทีครูได้ตั้งใจไว้

^๑สุมาลี สังข์ศรี, "ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับสภาพแวดล้อมทางบ้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา ๖" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑) : ๗๑.